

Broj: 11-02-5-1656/23
Sarajevo, 18. 06. 2024. godine

SREDNJOROČNI PLAN RADA
MINISTARSTVA PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA PERIOD OD 2024. DO 2026. GODINE

S A D R Ž A J

UVOD.....	3
I – STRATEŠKI OKVIR	4
II - VIZIJA I MISIJA MINISTARSTVA PRAVDE BIH	6
III - UČESNICI I PARTNERI.....	6
IV - OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA	6
V - RESURSI I KAPACITETI POTREBNI ZA POSTIZANJE CILJEVA	9
5.1 PREDVIĐENI IZVORI FINANSIRANJA	9
5.2. JAČANJE ORGANIZACIONIH KAPACITETA POTREBNIH ZA IZVRŠENJE PLANA	10
VI - OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I PROCJENA REZULTATA.....	12
6.1 DEFINISANJE KLJUČNIH POKAZATELJA	12
6.2 METODE PRIKUPLJANJA INFORMACIJA O POKAZATELJIMA	12
6.3. DEFINISANJE NAJAVAŽNIJIH POKAZATELJA	12
6.4 PRAĆENJE PROVOĐENJA SPR MP BIH	13
PRILOZI.....	13

UVOD

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde BiH) od 2005. godine izrađuje vlastite srednjoročne planove rada.

Od 2014. godine, kada je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ministara BiH) donijelo Odluku o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 62/14) (u daljem tekstu: Odluka), srednjoročno planiranje rada u Ministarstvu pravde BiH se odvija u skladu s Odlukom i usvojenom metodologijom.

Izrada Srednjoročnog plana rada Ministarstva pravde BiH za period od 2024. do 2026. godine (u daljem tekstu: Srednjoročni plan) je započela 31. 01. 2023. godine.

Svrha izrade Srednjoročnog plana je:

- 1) omogućiti utvrđivanje prioritetnih pitanja rada sa ciljem osiguranja podataka za budžetsko i normativno planiranje,
- 2) pružiti smjernice na koje oblasti se treba usmjeriti kod izrade politika,
- 3) pružiti dokumentacijsku osnovu donosiocima odluka na osnovu koje mogu razmatrati i odlučivati o prioritetima i optimalnom korištenju kapaciteta,
- 4) osigurati zadovoljenje potreba građana i
- 5) pružiti pomoć u izgradnji partnerstava između institucija vlasti, organizacija civilnog društva (u daljem tekstu: OCD) i javnosti, na način da se uključe u izradu, praćenje provođenja i procjenu javnih politika i zakona koje izrađuje MP BiH.

Kod izrade Srednjoročnog plana, preduzeti su sljedeći koraci:

- 1) sastavljen je plan za planiranje,
- 2) uspostavljen je tim za planiranje,
- 3) prikupljeni su potrebni dokumenti i podaci,
- 4) izvršena je analiza okruženja i utvrđena su strateška pitanja,
- 5) definisani su misija, vizija i vrijednosti MP BiH,
- 6) razmotreni su i potvrđeni srednjoročni i specifični ciljevi MP BiH,
- 7) sačinjeni su programi i projekti MP BiH,
- 8) određeni su pokazatelji provođenja ciljeva, programa i projekata,
- 9) definisan je način provođenja SPR MP BiH i
- 10) definisan je način praćenja i procjene provođenja SPR MP BiH.

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom planu, bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

I – STRATEŠKI OKVIR

Strateški okvir institucija Bosne i Hercegovine do 2030. godine je usvojen na 57. sjednici Vijeća ministara BiH, od 09. 11. 2022. godine. U skladu sa Strateškim okvirom institucija BiH do 2030. godine, u okviru strateškog cilja Transparentan, efikasan i odgovoran javni sektor, mandat Ministarstva pravde BiH doprinosi ostvarenju dva prioriteta: Jačanje vladavine prava, sigurnost i osnovna prava i Unapređenje funkcionalnosti, transparentnosti, efikasnosti i odgovornosti u institucijama Vijeća ministara BiH.

U ekspozitu predsjedavajuće Vijeća ministara BiH naglasak je stavljen je na normativno-pravne propise koje predlaže Ministarstvo pravde BiH, kao što su Zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom stečenom krivičnim djelom, Zakon o krivičnom postupku, te Odluka o uspostavljanju Nadzornog tijela za praćenje provođenja Strategije za rad na predmetima ratnih zločina. Naglašena je i potreba za brzim usvajanjem Strategije za alternativno rješavanje sporova.

Prilikom izrade Srednjoročnog plana u obzir su uzeti i prioriteti iz strategije Evropske komisije Vjerodostojne perspektive proširenja i pojačana saradnja EU-a sa zapadnim Balkanom iz 2018. godine. Tokom 2019. godine usvojene su Političke smjernice rada Evropske komisije u periodu od 2019. do 2024. godine. Ove smjernice sadrže šest prioriteta od čega su dvije od značaja za pravdu i upravu i to su: Snažnija Evropa u svijetu i Novi poticaj evropskoj demokratiji.

Regionalno vijeće za saradnju je koordinator i tehnički administrator Strategije Jugoistočna Evropa 2030. godine, koja je usvojena na samitu Procesa saradnje u Jugoistočnoj Evropi 17. 06. 2021. godine, kao i od strane BiH. U okviru dimenzije Ljudi, jedan od definisanih strateških ciljeva je poboljšati jednak pristup i kvalitet pravde, kao i javnih usluga u Jugoistočnoj Evropi, što se podudara sa strateškim ciljevima sektora pravde i uprave u BiH.

Jedna od ključnih dimenzija strateškog okvira je određena i reformom javne uprave (RJU). Vijeće ministara BiH je na 155. sjednici, održanoj 25. 09. 2018. godine, usvojilo novi Strateški okvir za reformu javne uprave 2019.-2022. godine. S obzirom na poteškoće u uspostavi upravljačkih struktura praćenja i provođenja zbog čega je došlo do neprovodenja strateškog okvira Vijeće ministara BiH je na 56. sjednici, održanoj 26. 10. 2022. godine produžilo važenje Strateškog okvira za reformu javne uprave i Akcionog plana do 2027. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 78/22). Ministarstvo pravde BiH daje doprinos u realizaciji aktivnosti iz Strateškog okvira za reformu javne uprave i Akcionog plana do 2027. godine i iste unosi u svoje srednjoročne i godišnje planske dokumente, a oblasti iz kojih su preuzeti prioriteti u radu Ministarstva pravde BiH su: 1. Razvoj politika i koordinacija, 2. Državna služba i upravljanje ljudskim resursima, 3. Odgovornost, 4. Pružanje usluga i 5. Upravljanje javnim finansijama.

Borba i prevencija korupcije je dimenzija strateškog okvira koja se nalazi u više strateških inicijativa, ali ključne inicijative, koje su uzete u obzir, dolaze iz Strategija za prevenciju i borbu protiv korupcije BiH.

U okviru razvoja rodnih politika u nacrtu je Gender akcioni plan 2023. – 2027. godine iz kojeg su obaveze uvrštene u Srednjoročni plan. Ministarstvo pravde BiH važan je učesnik i drugih strateških i akcionih dokumenata iz nadležnosti ljudskih prava, kao i i iz oblasti sigurnosti koji se odnose na sprečavanje pranja novca, finansiranje terorizma, organiziranog kriminala i drugih.

Strateški ciljevi sektora pravde u BiH detaljno su razrađeni kroz Nacrt SRSP u BiH za period od 2023. do 2027. godine, a koja obuhvata pet reformskih oblasti i to: Pravosude, Izvršenje krivičnih sankcija, Pravnu pomoć i pristup pravdi, Podrška privrednom razvoju i Koordiniran, dobro rukovoden i odgovoran sektor, koji su uvršteni u predmetni plan. Iako u nacrtu Akcioni plan za otklanjanje nedostataka u oblasti vladavine prava i za provođenje preporuka i mjera

sadržanih u Izvještaju stručnjaka o pitanjima vladavine prava u Bosni i Hercegovini od 5. 12. 2019. godine dio je SRSP u BiH, a time i ovog plana.

Iako usvojena kao poseban dokument, Državna strategija za rad na predmetima ratnih zločina je sastavni dio SRSP u BiH. Revidirani prijedlog strategije je usvojen 24. 09. 2020. godine.

Sastavni dio SRSP u BiH čini i Strategija tranzicijske pravde u BiH, koja je izrađena, ali još nije razmatrana i usvojena zbog otvorenih političkih pitanja.

Najvažniji podsticaj za provođenje reformi u sektoru pravde u BiH je provođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kroz sistem koordinacije procesa evropskih integracija i rada u zajedničkim tijelima.

Nadležnosti Ministarstva pravde BiH su propisane članovima 13. i 16. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine. Navedenim odredbama, Ministarstvo pravde BiH je nadležno za:

- 1) izradu zakona iz oblasti pravosuđa, pravosudnu upravu Bosne i Hercegovine (BiH) i međunarodnu pravosudnu saradnju,
- 2) međunarodnu i međuentitetsku pravnu pomoć i saradnju,
- 3) poslove uprave i poslove upravne inspekcije,
- 4) koordinaciju u sektoru pravde u BiH i druge poslove koji nisu u nadležnosti drugih ministarstava BiH, a srodnii su poslovima iz nadležnosti Ministarstva pravde BiH.

Nadležnosti Ministarstva pravde BiH su propisane i zakonima BiH koji se odnose na: saradnju sa međunarodnim krivičnim sudovima, polaganje pravosudnog ispita, sudsku policiju BiH, besplatnu pravnu pomoć, slobodu vjere i pravni položaj crkava i vjerskih zajednica u BiH, registraciju udruženja i fondacija, registraciju pravnih osoba koje osnivaju institucije BiH, upotrebu i zaštitu naziva BiH, grbu, zastavi i pečatu BiH, izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Suda BiH, pomilovanje i registraciju zaloga.

Neke od nadležnosti Ministarstva pravde BiH su nastale po drugim pravnim osnovama, a odnose se na: obuke za pružanje pravne pomoći pred Sudom BiH, pravnu pomoć i razvoj civilnog društva.

Srednjoročni plan je uskladen sa Srednjoročnim programom rada Vijeća ministara BiH koji je donesen na 45. sjednici od 09. 04. 2024. godine, a koji predstavlja izvor mandata, ciljeva i potreba, kao i srednjoročni okvir unutar kojeg se postižu rezultati za ostvarenje strateških ciljeva. Prilikom donošenja Srednjoročnog programa rada Vijeća ministara BiH izmjenjen je jedan od ciljeva iz nadležnosti Ministarstva pravde BiH.

Srednjoročni plan predstavlja okvir rada Ministarstva pravde BiH, odnosno definiše prioritete, ciljeve i potrebe, kao i viziju najvažnijih područja rada i djelovanja u narednom trogodišnjem periodu.

II - VIZIJA I MISIJA MINISTARSTVA PRAVDE BIH

Izjava o viziji

Vizija Ministarstva pravde BiH je uspostaviti moderan pravosudni sistem i modernu javnu upravu na nivou BiH, koji će osigurati i poštivati principe vladavine prava na kojima počiva funkcionisanje pravosudnog sistema i javne uprave u Evropskoj uniji i doprinijeti uspješnom procesu pridruživanja i pristupanja, te osigurati kvalitetno zadovoljenje potreba građana i pravnih osoba.

Izjava o misiji

Misija Ministarstva pravde BiH je stvaranje uslova za efikasan i koordiniran sistem pravde i javne uprave u BiH, koji je odgovoran prema svim građanima i pravnim osobama, te potpuno uskladen sa standardima i najboljom praksom Evropske unije, garantujući vladavinu prava.

Provodenje misije uključuje pridržavanje vrijednosti i načela profesionalizma, partnerstva, efikasnosti rada, razvoja svijesti, nezavisnosti u radu, te načela zaštite ljudskih prava, ostvarljivost i odgovornost.

III - UČESNICI I PARTNERI

U provođenju svog mandata Ministarstvo pravde BiH najvećim dijelom sarađuje s institucijama na nivou BiH, ali i sa institucijama na nivou Federacije BiH i Republike Srpske, te po potrebi i sa institucijama kantona i Brčko distrikta BiH. Bitno je istaći i značaj saradnje sa međunarodnim organizacijama i donatorima, kao i sa profesionalnim udruženjima i organizacijama civilnog društva.

Posebno je potrebno istaći saradnju kroz rad u raznim radnim grupama, na izradu normativno-pravnih propisa, ali i na izradi strateških dokumenata.

IV – OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA

Polazni okvir za definisanje ciljeva Ministarstva pravde BiH bila su strateška pitanja utvrđena u postupku izrade piana.

Posebni ciljevi Ministarstva pravde BiH su određeni na osnovu vizije, misije i nadležnosti Ministarstva pravde BiH, kao i izazova sa kojim se Ministarstvo pravde BiH suočava u svom radu. U skladu sa navedenim definisana su dva posebna cilja za dva srednjoročna cilja, jedan za oblast pravde i jedan za oblast uprave. Programi, koji su instrumenti za provođenje ciljeva, sastavljeni su od projekata, odnosno, grupe zajedničkih aktivnosti koje vode prema ostvarenju cilja.

Strateški cilj MP BiH je određen Strateškim okvirom za BiH do 2030. godine i glasi:

1. Transparentan, efikasan i odgovoran javni sektor.

Unutar strateškog okvira i navedenog strateškog cilja Ministarstvo pravde BiH je nadležno za provođenje dva prioriteta:

1. Unaprijediti funkcionalnost, transparentnost, efikasnost i odgovornost u institucijama Vijeća ministara BiH,

2. Ojačati vladavinu prava, sigurnosti i osnovnih prava.

Srednjoročni ciljevi Ministarstva pravde BiH čine doprinos u izradi i provođenju strateškog okvira BiH, a koje Direkcija za ekonomsko planiranje konsoliduje na nivou više institucija i doprinose istom strateškom cilju.

Srednjoročni cilj 1.1	Unapređenje kreiranja politika, procesa integracija u EU i reforme javne uprave
Srednjoročni cilj 1.2	Unapređenje efikasnosti, odgovornosti, kvalitete i neovisnosti sektora pravde u BiH u skladu sa nadležnostima, predlaganje propisa o Ustavnom sudu uključujući i rješavanje pitanja statusa međunarodnih sudija

U skladu sa srednjoročnim ciljevima, MP BiH utvrđuje dva posebna cilja:

Posebni cilj 1.1.a	Stvoriti pretpostavke za aktivnije učešće civilnog društva, unaprijediti sistem uprave i upravne inspekcije i uspješno koordinirati sektor pravde i uprave u BiH
Posebni cilj 1.2.a	Osigurati stabilnu pravosudnu upravu, ojačati pravosudnu saradnju, osigurati pružanje međunarodne pravne pomoći i saradnje, human i zakonit tretman, te efikasnu resocijalizaciju zatvorenika i pritvorenika

U skladu sa definisanim srednjoročnim i posebnim ciljevima, definisani su programi i projekti za njihovo provođenje:

Posebni cilj 1.2.a Stvoriti pretpostavke za aktivnije učešće civilnog društva, unaprijediti sistem uprave i upravne inspekcije i uspješno koordinirati sektor pravde i uprave u BiH

Program	Projekti
1.2.1 Javna uprava i saradnja sa civilnim društvom	<p>1.1.1.1 Programske aktivnosti i razvoj i unapređenje pravnog okvira javne uprave i civilnog društva, efikasan inspekcijski nadzor, drugostepeno odlučivanje u žalbama i administracija registra zaloga</p> <p>1.1.1.2 Programske aktivnosti i efikasno i efektivno upravljanje ministarstvom usmjereni na rezultate i koordinacija sa drugim institucijama</p> <p>1.1.1.3 Digitalna transformacija i reforma javne uprave u BiH (implementacija i koordinacija provođenja strateškog okvira za reformu javne uprave i akcionog plana) i EU integracije u oblasti političkih kriterija (demokratija)</p> <p>1.1.1.4 PJI - Učešće u EU programu "Građanstvo, ravnopravnost, prava i vrijednosti" 2021.-2027. godine</p>

Posebni cilj 2.1.a: Osigurati stabilnu pravosudnu upravu, ojačati pravosudnu saradnju, osigurati pružanje međunarodne pravne pomoći i saradnje, human i zakonit tretman, te efikasnu resocijalizaciju zatvorenika i pritvorenika

Programi	Projekti
2.1.1 Vladavina prava u BiH – sistem pravde	<p>1.2.1.1 Programske aktivnosti i razvoj i unapređenje pravnog okvira sistema pravosuđa, izvršenja krivičnih sankcija, pristupa pravdi i međunarodne i međuentitetske pravne pomoći, međunarodne pravosudne saradnje i unutar BiH</p> <p>1.2.1.2 Programske aktivnosti i efikasno i efektivno upravljanje ministarstvom usmjereni na rezultate i koordinacija sa drugim institucijama</p> <p>1.2.1.3 Digitalna transformacija i reforma sistema pravde u BiH (implementacija i koordinacija provođenja aktivnosti reforme sektora pravde u BiH) i EU integracije u oblasti političkih kriterija (vladavina prava) i poglavila 4, 6, 23 i 24</p> <p>1.2.1.4 PJI - Podrška procesu rješavanja predmeta ratnih zločina</p> <p>1.2.1.5 PJI - Učešće u EU programu "Pravosude" 2021.-2027. godine</p>

U toku ovog ciklusa srednjoročnog planiranja MP BIH je izvršilo usklađivanje i optimizaciju programa i projekata. Žalbeno vijeće pri VM BiH je uvršten pod program Javna uprava i saradnja sa civilnim društvom.

Rizici¹

Naziv rizika	Protivmjere	Komentar
1. Neodržavanje sastanaka Stručnog kolegija MP BiH i sastanaka koordinacije sekretara MP BiH sa rukovodećim državnim službenicima na kojima se vrši utvrđivanje nacrta zakona i drugog propisa, utvrđivanje nacrta provedbenog propisa, utvrđivanje, praćenje provođenja i izvještavanje o provođenju SRSP u BiH i AP, utvrđivanje, praćenje provođenja i izvještavanje o provođenju Srednjoročnog plana, utvrđivanje, praćenje provođenja i izvještavanje o provođenju godišnjeg programa rada Ministarstva pravde BiH	1) Započeti s održavanjem sastanaka stručnog kolegija MP BiH, najmanje jednom mjesечно i sastanaka koordinacije sekretara MP BiH sa rukovodećim državnim službenicima, najmanje jednom u 15 dana, na kojima bi se raspravljalo o navedenim pitanjima.	
2. Praćenje provođenja zakona i razvojnih politika (dugoročnih strategija)	1) Započeti sa praćenjem provođenja zakona i razvojnih politika, što je obaveza propisana izmjenama i dopunama Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH, 2) Započeti pohadanje stručnih obuka i učenje uz rad od strane državnih službenika za praćenje provođenja zakona i drugih propisa i izradu analitičkih, informativnih i drugih materijala o problemima u provođenju zakona i drugih propisa na osnovu podataka prikupljenih tokom praćenja njihovog provođenja i predlagajući mera za njihovo prevaziđanje, 3) Izraditi metodologiju za prikupljanje podataka o provođenju zakona i drugih propisa, kao i razvojnih politika putem nadogradjenog OWIS sistema pisarnice, traženjem donatorske pomoći.	
3. Rad s osobama lišenim slobodne bez medicinske dokumentacije, pozivanje hitne medicinske službe, što može imati za posljedicu nepružanje ili pružanje neadekvatne medicinske pomoći	1) Razgovor s osobom lišenom slobode o vrsti bolesti, 2) Pozivanje hitne medicinske službe.	

¹ Rizici koji se navode u tabeli su rizici čiji je uticaj visok, a vjerovatnoća nastanka velika. Isti su kompletirani i ažurirani u Planu upravljanja rizicima u MP BiH za 2022. godinu koji je dostupan na <http://www.mpr.gov.ba/ministarstvo/interno/default.aspx?id=12239&langTag=bs-BA>.

V - RESURSI I KAPACITETI POTREBNI ZA POSTIZANJE CILJEVA

5.1 Predviđeni izvori finansiranja

Najvažniji zadatak u okviru dalnjeg planiranja aktivnosti za provođenje Srednjoročnog plana je izrada realističnog plana finansiranja koja će podržati njegovo provođenje. U svojim programskim formatima tabele za pregled budžetskih prioriteta pružaju detaljan osnov za izradu obimne finansijske slike Ministarstva pravde BiH.

Kod pitanja kako provesti Srednjoročni plan, važno je da Ministarstvo pravde BiH izradi finansijski plan, koji će uzeti u obzir trenutni finansijski položaj, u skladu sa tabelama programskog budžeta, procjenu zavisnosti o međunarodnom finansiranju, moguće uštede, sa ciljem osiguranja sredstva za aktivnosti predviđene Srednjoročnim planom i kreativno ispitivanje načina finansiranja svojih aktivnosti.

Budžetski postupak u BiH nudi veći broj prilika za povećanje efikasnosti u trošenju javnih sredstava u Ministarstvu pravde BiH. Ministarstvo pravde BiH je dobilo značajna sredstava na ime podrške za strateški razvoj i povećanje efekata i rezultata rada. Provođenje Srednjoročnog plana trebalo bi dodatno potaći na to.

Ministarstvo pravde BiH će biti neophodno da svoje finansijske potrebe obrazlaže dokazima, predanošću i rezultatima rada, kako bi zadržao sadašnje pozicije. Da bi se ispunila očekivanja Srednjoročnog plana, Ministarstvo pravde BiH će morati ostvariti pristup i drugim izvorima finansiranja. Ovo će biti izazov u narednim godinama. Ministarstvo pravde BiH će biti uspješnije ako njegovi zahtjevi budu podržani argumentacijom zasnovanom na Srednjoročnom planu.

Za provođenje programa i pripadajućih projekata, a u cilju provođenja postavljenih srednjoročnih i posebnih ciljeva definisanih Srednjoročnim planom, planirano je ukupno 13.640.916,00 KM budžetskih sredstava.

Ministarstvo pravde BiH provodi ili planira provođenje nekoliko projekata iz IPA sredstava (EU podrška pravdi i programe EU – Evropa za građane i Pravosuđe, EU za Pravdu BiH).

U narednim tabelama su prikazani rashodi Ministarstva pravde BiH u prethodnom srednjoročnom periodu.

Rashodi po vrstama u srednjoročnom periodu

Ekon. kod	Ukupno planirani rashodi (po ekonomskoj klasifikaciji)	2020. (Izvršenje)	2021. (Izvršenje)	2022. (Izvršenje)
611000	Bruto plate i naknade	5.765.342,42	5.295.518,33	5.762.390,77
612000	Naknade troškova zaposlenih	957.513,82	863.337,84	1.033.973,90
613000	Izdaci za materijal i usluge	5.632.890,05	1.329.859,86	1.466.818,96
614000	Tekući grantovi	0	0	0
821000	Kapitalna ulaganja	3.472.006,10	602.544,97	41.936,61

Rashodi po izvorima u srednjoročnom periodu

R.b.	Ukupno planirani rashodi (po ekonomskoj klasifikaciji)	2020. (Izvršenje)	2021. (Izvršenje)	2022. (Izvršenje)
1.	Rashodi finansirani iz budžeta	15.807.400,31	8.064.854,53	8.263.183,63
2.	Rashodi finansirani iz kreditnih sredstava	0	0	0
3.	Rashodi finansirani iz donacija	20.352,08	26.406,47	41.936,61

5.2. Jačanje organizacionih kapaciteta potrebnih za izvršenje plana

Zaključno sa 31. 12. 2022. godine MP BiH u evidencijama vodi 177 zaposlenih, što čini 79% od planiranog broja zaposlenih prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji MP BiH.

U narednom periodu MP BiH će raditi na jačanju i razvoju ljudskih potencijala prateći njihov razvoj kroz ostvarivanje rezultata u obavljanju zadataka, a u dijelu gdje su primijećene slabosti će provoditi politiku jačanja kapaciteta kroz obuke, u organizaciji Agencije za državnu službu BiH, DEI, ReSPA-e, donatorskih projekata i/ili specijalizovanih obuka.

MP BiH ima riješeno pitanje smještaja u vlastitim prostorijama na dvije funkcionalno odvojene lokacije u Sarajevu i posjeduje materijalno-tehnička sredstva za nesmetan rad, koja se redovno održavaju, a zastarjela oprema se zamjenjuje novom.

Ljudski potencijali MP BiH na dan 31. 12. 2022. godine.

Naziv organizacione jedinice	Predviđeni broj zaposlenih	Popunjeni broj zaposlenih	Postotak popunjenonosti
Ured ministra	9	9	100%
Ured zamjenika ministra	5	3	60%
Ured sekretara Ministarstva	5	3	60%
Jedinica interne revizije	3	1	33,3%
Sektor za kadrovske, opće i finansijsko - materijalne poslove	31	26	83,87%
Sektor za pravosudna tijela	10	9	90%
Sektor za izvršenje krivičnih sankcija i rad kaznene ustanove	11	8	72,72%
Sektor za međunarodnu i međuentitetsku pravnu pomoć i saradnju	25	22	88,00%
Sektor za upravu	11	9	81,81%
Upravni inspektorat	7	5	71,42%
Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i evropske integracije	13	13	100%
Sektor za pravnu pomoć i razvoj civilnog društva	8	5	62,50%
Sektor za krivičnu pomoć i edukaciju u krivičnim stvarima pred Sudom BiH	13	11	84,61%
Ured za registar zaloge i informatizaciju	4	3	75%
Odjeljenje sudske policije	65	48	73,84%
Ured za besplatnu pravnu pomoć	4	2	50%
Ukupno:	224	177	79,01%
Žalbeno vijeće pri VM BiH ²	3	3	100%

² Žalbeno vijeće pri VM BiH je zasebno tijelo.

Presegla snolne strukture ljudskih potencijala MP BiH – rukovodnici, državni službenici i zaposlenici na dan 31. 12. 2022. godine

VI - OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I PROCJENA REZULTATA

6.1 Definisanje ključnih pokazatelja

Pokazatelji uspješnosti su jedna od tehnika koje se koriste za mjerjenje uspjeha u postizanju ciljeva postavljenih putem vizije, misije i posebnih ciljeva koji proizilaze iz toga kao dodatak aktivnosti i programa. Pokazatelji su definisani na osnovu prirode zadatka i uloge u iskazivanju postignuća određenog cilja ili ostvarenja određenog zadatka.

6.2 Metode prikupljanja informacija o pokazateljima

Metodologija korištena za definisanje pokazatelja uspješnosti i sredstava mjerjenja se zasnivaju na sljedećim kriterijima:

- 1) pokazatelji uspješnosti ciljeva definisani su na osnovu očekivanih ishoda za svaki od ciljeva,
- 2) prilikom postavljanja pokazatelja uspješnosti ciljeva uzeta je u obzir vrsta aktivnosti i programa putem kojih se postižu ciljevi i
- 3) pored ostalog vodilo se računa o logičnom slijedu i integraciji između pokazatelja uspješnosti srednjoročnih i posebnih ciljeva; pokazatelja uspješnosti i pokazatelja rezultata koji se odnose na aktivnosti i programe koji ostvaruju ciljeve.

6.3. Definisanje najvažnijih pokazatelja

Posebni ciljevi, programi i projekti utvrđeni u SPR MP BiH daju smjernice za aktivnosti sa ciljem rješavanja najvažnijih pitanja MP BiH u trogodišnjem periodu, usaglašenih unutar MP BiH.

U narednim tabelama prikazani su pokazatelji uspjeha za srednjoročne ciljeve i pokazatelji uspjeha/rezultata za programe, zajedno sa njihovim početnim i očekivanim vrijednostima na kraju trogodišnjeg perioda, a detaljan pregled dat je u Prilogu 1. AP SPR MP BiH.

POKAZATELJI USPJEHA SREDNJOROČNIH CILJEVA			
Srednjoročni cilj 1: Unapređenje kreiranja politika, procesa integracije u EU i reforme javne uprave (1.1)	Početna vrijednost (2024.)	Očekivana vrijednost (2026.)	
Indeks vladavine prava za oblasti ograničenja državnih ovlaštenja, odsutnosti korupcije, otvorene vlasti i provođenje propisa	0,46	0,48	
Srednjoročni cilj 2: Unapređenje efikasnosti, odgovornosti, kvalitete i nezavisnosti sektora pravde u BiH u skladu sa nadležnostima, predlaganje propisa o Ustavnom sudu uključujući i rješavanje pitanja statusa međunarodnih sudija (1.2)			
Pokazatelj uspjeha	Početna vrijednost (2024.)	Očekivana vrijednost (2026.)	
Indeks vladavine prava za oblasti ograničenja državnih ovlaštenja, krivične pravde i gradanske pravde	0,46	0,48	

POKAZATELJI USPJEHA POSEBNIH CILJEVA I PROGRAMA

Posebni cilj 1.1a

Razviti sistem uprave i upravne inspekcije, osigurati pretpostavke za aktivnije učešće civilnog društva i uspješno koordinisati sektor pravde i uprave u BiH

Program 1.1.1: Javna uprava i saradnja sa civilnim društvom

Pokazatelji uspjeha/rezultata posebnog cilja i programa	Početna vrijednost (2023.)	Očekivana vrijednost (2026.)
Stepen napretka BiH praćen kroz EU izvještaje za BiH (u smislu efikasne koordinacije provođenja strateškog okvira RJU, pravde i uprave u BiH)	3	4
Stepen ispunjenja funkcije ŽV pri VM BiH	2	3
Posebni cilj 1.2a		
Osigurati stabilnu pravosudnu upravu, ojačati pravosudnu saradnju, osigurati pružanje međunarodne pravne pomoći, human i zakonit tretman, te efikasnu resocijalizaciju zatvorenika		
Program: 1.2.1: Vladavina prava u BiH – sistem pravde ?		
Pokazatelji uspjeha/rezultata posebnog cilja i programa	Početna vrijednost (2023.)	Očekivana vrijednost (2026.)
Stepen napretka BiH praćen kroz EU izvještaje za BiH (u smislu razvoja i uskladivanja sistema pravde – Poglavlje 23 i 24 u BiH)	2	4

6.4 Praćenje provođenja SPR MP BiH

Prikupljanje informacija o napretku koji je ostvaren u odnosu na pokazatelje definisane u Srednjoročnom planu i razmjena informacija je najvažniji element praćenja i procjene reformskih inicijativa unutar institucije.

S obzirom na složeno zakonodavno i upravno uredenje nije iznenađujuće da Ministarstvu pravde BiH još uvijek nedostaje opsežan sistem prikupljanja, razmjene i analiziranja informacija o upravljanju efektima. Pokazatelji koji su definisani u Srednjoročnom planu osmišljeni su nakon provedene dvije evaluacije koje su ukazale na potrebu redefinisanja pokazatelja radi pojednostavljenja praćenja istih.

Praćenje provođenja Srednjoročnog plana najvećim svojim dijelom se vrši kroz izvještaje o programu rada za prethodne tri godine, te se na osnovu tih informacija izrađuje načrt dokumenta, koji se upućuje na pregled, komentare, dopune i sugestije uz intenzivnu komunikaciju elektronskim i telefonskim putem, ali i organizacijom pojedinačnih sastanaka sa predstavnicima organizacionih jedinica.

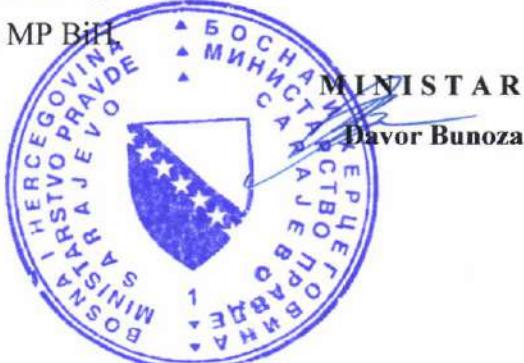
Praćenje provođenja se koordinira po srednjoročnim, posebnim ciljevima i programima.

Doprinosi organizacionih jedinica se analiziraju i upoređuju, po čemu se integrišu u Izvještaj o provođenju Srednjoročnog plana, a što se vrši redovno, tako i za protekli ciklus.

PRILOZI

Prilog 1: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada MP BiH i Pregled zakona, drugih propisa i razvojno-investicionih projekata/programa i međunarodnih ugovora.

Prilog 2: Analiza okruženja za Srednjoročni plan rada MP BiH

Analiza okruženja za Srednjoročni plan rada MP BiH

Strateški cilj: Transparentan, efikasan i odgovoran javni sektor

Prioritet 1: Unaprijediti funkcionalnost, transparentnost, efikasnost i odgovornost u institucijama VM BiH

Srednjoročni cilj 1: Unapređenje kreiranja politika, procesa integracije u EU i reforme javne uprave (1.2)

Posebni cilj 1.a: Stvoriti pretpostavke za aktivnije učešće civilnog društva, unaprijediti sistem uprave i upravne inspekcije i uspješno koordinirati sektor pravde i uprave u BiH (1.2.a)

Program 1: Javna uprava i saradnja sa civilnim društvom (1.2.1)

Poslovi uprave i upravne inspekcije

1) Za *unapređenje zakonodavnog okvira, kapaciteta i vođenja upravnog postupka* nadležan je Sektor za upravu.

a) Sektor za upravu je u prethodnom srednjoročnom periodu pažnju usmjerio na pravno regulisanje oblasti uprave izradom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH, Zakona o sukobu interesa BiH, te Zakona o radu u institucijama BiH.

Navedeni propisi proizlaze dijelom iz analize stanja i strateškog okvira za reformu javne uprave u periodu 2018.-2022. godine. Zbog složene ustavno političke situacije u zemlji, ali i potreba za značajnim reformama u više podoblasti uprave, te nedostatnih resursa mnoge od aktivnosti nisu realizirane u danom periodu. Ured koordinatora za reformu javne uprave koji je nadležan za razvoj i provođenje strateškog okvira VM BiH je tokom 2022. godine dostavio VM zahtjev za produženjem strateškog okvira reforme javne uprave do 2027. godine što je i odobreno krajem godine. Po tome je Ured putem mehanizma za praćenje provođenja akcionog plana strateškog okvira sa licima zaduženim za praćenje izradilo izvještaj o provođenju aktivnosti u 2021. i 2022. godini. Ocjena ovakvog stanja je potreba za ubrzanjem reforme, a time i većim angažmanom lica MP BiH na provođenju planiranih aktivnosti što predstavlja izazov.

U planiranom srednjoročnom periodu razvojni prioritet iz ove oblasti su provođenje aktivnosti zadanih reformom javne uprave s naglaskom na razvoj pravnog okvira uprave, analizom i praćenjem istog, s naglaskom na digitalnu transformaciju javne uprave BiH, a s tim u svezi i jačanjem kapaciteta i sposobljavanjem u identificiranim slabim područjima rada, kao i provođenja EU integracijskog procesa, usklajivanja zakonodavstva i standarda sa međunarodnim, ali prije svega EU standardima.

b) Jedna od ključnih nadležnosti sektora za upravu je rješavanje u upravnim stvarima, te vršiti registraciju udruženja i fondacija, stranih nevladinih organizacija, crkava i vjerskih zajednica u BiH, registraciju pravnih lica koje osnivaju institucije BiH, postupanje po zahtjevima u skladu sa slobodnim pristupom informacijama, odobravanje izrade i komisjsko uništavanje pečata institucija BiH, te provoditi postupak odobravanje polaganja ili priznavanja stručnog upravnog ispita i druge od manjeg značaja upravne stvari.

Analizom stanja u navedenoj oblasti nisu identificirani veći izazovi osim potrebe za unapređenjem vlastitih kapaciteta radi postizanja veće efikasnosti i efektivnosti u radu što je i prioritet u narednom periodu, kao i provođenje aktivnosti reforme javne uprave koji se odnose na predmetne nadležnosti.

2) Za *provodenje inspekcijskog nadzora* nadležan je Upravni inspektorat. Upravni inspektorat je nadležan za praćenje provođenja zakonskih odredbi koje se odnose na državne službenike i zaposlene, organa uprave, upravni postupak, posebne upravne postupke, kancelarijsko poslovanje u tijelima uprave, a o čemu izrađuje godišnje izvještaje. Izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama¹ iz 2016. godine u nadležnost upravnog inspektorata dodijeljen je i inspekcijski nadzor rada udruženja i fondacija.

U skladu sa postojećim kapacitetima i mogućnostima postotak inspekcijskog nadzora upravnog inspektorata riješenog u roku je oko 72 %. Na provođenje inspekcijskog nadzora povremeno utiču operativni izazovi zbog čega dolazi do odlaganja izvršavanja u roku.

Reformom javne uprave posvećena je oblast reforme javnih servisa. U planiranom srednjoročnom periodu razvojni prioriteti se posvetiti provođenju ovih aktivnosti i unapređenju upravnog postupka, kao i identificiranim izazovima kroz jačanje kapaciteta upravnog nadzora osposobljavanjem postojećih i novouposlenih inspektora za efikasno i efektivno vršenje funkcije i stvaranje drugih pretpostavki za uvećanje kapaciteta inspektorata, a što podrazumijeva i kontinuiranu obuku svih inspektora na državnom nivou u skladu sa odredbama Zakona o upravi.

Dobro upravljanje, razvoj politika i koordinacija u sektoru uprave u BiH

1) Za *dobro upravljanje, razvoj politika i koordinaciju u sektoru uprave u BiH* nadležan je Ured sekretara MP BiH i Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i evropske integracije (SSPKPEI).

SSPKPEI je u sklopu svog mandata vršio aktivnosti izrade i praćenja provođenja dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planskih dokumenata iz nadležnosti MP BiH, kao i koordinaciji izrade i praćenja sektorske strategije uprave, kao i praćenju provođenja Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH i metodologije procjene uticaja, te unapređenju pravnog okvira za operativno planiranje institucija BiH, te osposobljavanju za unapređenje njihovog provođenja. Kao rezultat aktivnosti unapređenja pravnog okvira operativnog planiranja pripremljena je i donesena Odluka o godišnjem planiranju („Službeni glasnik BiH“, broj 80/22) iz koje proizlazi i po čemu su poduzete aktivnosti na izradi Uputstva o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u institucijama BiH. Kao članovi nadzornog tima vršeno je praćenje Strategije RRU u BiH i pratećeg akcionog plana, te priprema informacija i provođenje aktivnosti za potrebe evropskih integracija. Izrađeni su izvještaji o praćenju primjene Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH, te pružena podrška na razvoju sistema planiranja i razvoja politika za dugoročno i srednjoročno planiranje, kao i podrška uvođenju procjene uticaja propisa u institucije BiH.

Ured sekretara MP BiH i SSPKPEI su podrška radu Odbora za stabilizaciju i pridruživanje iz vlastite nadležnosti i Posebne grupe za reformu javne uprave.

¹ „Službeni glasnik BiH“, broj 94/16.

U narednom srednjoročnom periodu prioriteti se odnose na provođenje aktivnosti reforme javne uprave iz oblasti izrade politika i koordinacije, kao i javnih finansija na unapređenju sistema planiranja i praćenja, kao i na unapređenje vlastitih i kapaciteta institucija za procese planiranja, praćenja, evaluacije i izvještavanja, te osiguranju podrške radu i koordinaciji organa za izradu i provođenje sektorskih strategija, kao i praćenju i ocjeni provođenja strateških dokumenata, te dalji razvoj međuinsticijonalne saradnje po pitanju planiranja, koordinaciji pomoći i EU integracija u sektoru uprave u BiH.

2) *Ured za Registar zaloga i informatizaciju (Ured)* osnovana je u svrhu registracije i dobivanja informacija o zalozima, posebnim vlasničkim pravima, srodnim pravima, stranim pravima i ranije stečenim pravima u skladu sa Okvirnim Zakonom o zalozima i Zakonom o izmjeni Okvirnog Zakona o zalozima, a odgovoran je za zaštitu baze podataka i ispravnost rada sistema, kao i pružanje pomoći korisnicima usluga Ureda. Ministar pravde donio je Pravilnik o zalozima i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zalozima kojima se uređuju pitanja i daju bliža uputstva načina rada Ureda.

Registar zaloga predstavlja pravno-tehničku bazu podataka u kojoj se sve radnje vrše od strane korisnika Registra zaloge. Analiza stanja u ovoj oblasti identificira potrebu ažuriranja aplikativnog softvera i osposobljavanja za što efikasnijim i efektivnijim vođenjem i upravljanjem Registra.

U narednom srednjoročnom periodu prioritet Ureda se odnosi na unapređenje i održavanje efikasnosti zaštite baze podataka, ispravnosti rada sistema, na kontinuirano pružanje pomoći korisnicima i jačanje kapaciteta jedinice za opsluživanje Registra.

3) *Za upravljanje i koordinaciju radom MP BiH* nadležni su Ured sekretara MP BiH, SSPKPEI, Sektor za kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove (SKOFMP) i Jedinica interne revizije.

SKOFMP je u prethodnom periodu bio posvećen razvoju funkcija podrške upravljanja radom MP BiH koje proizlaze iz reforme javne uprave u oblasti javnih finansija. Prije svega je rađeno na unapređenju funkcija budžetskog programiranja, kao i sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a pri čemu je Ured sekretara zadužena za utvrđivanje/popis poslovnih procesa i donošenje mape poslovnih procesa, dok je SSPKPEI zadužen za uvođenje i razvoj procesa upravljanja rizicima što uključuje identifikaciju istih i izradu registra rizika.

Interne revizija vrši sistematičan pregled i ocjenu upravljanja rizikom, internih kontrola i rukovođenja institucije, što uključuje politike, procedure i aktivnosti institucije. Interna revizija ocjenjuje adekvatnost i efikasnost sistema za finansijsko upravljanje i kontrole, u skladu sa relevantnim pravnim okvirom i metodologijom za vršenje funkcije interne revizije, izdatoj od strane Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH.

Najvažniji nedostaci vezani za upravljanje i koordinaciju radom MP BiH se odnose prije svega na neredovno održavanje sastanaka koordinacije i Stručnog kolegija, neodgovarajuće IT rješenje za upravljanje predmetima u pogledu generisanja i upotrebljivosti statističkih podataka za planiranje rada i slabe kapacitete za upravljanje rizicima i poslovnim procesima, kao i kapacitete za koordinaciju i kontrolu rada u instituciji.

U planiranom srednjoročnom periodu prioriteti kod upravljanja i koordinacije radom MP BiH su dalji razvoj funkcije planiranja, praćenja, kontrole, nadzora i izvještavanja, razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kao i unapređenje IT rješenja za upravljanje predmetima i podrške planiranju, praćenju i izvještavanju o radu, kao i razvoju ljudskih resursa MP BiH, a čega većina aktivnosti proizlazi iz strateškog okvira reforme javne uprave i sektora pravde u BiH.

Pružanje pravne pomoći i razvoj civilnog društva²

Za pružanje pravne pomoći i stvaranje prepostavki za aktivnije učešće civilnog društva nadležan je Sektor za pravnu pomoć i razvoj civilnog društva.

Tokom srednjoročnog perioda, Sektor je pružio pravnu pomoć za preko 80 udruženja ili fondacija.³ Sektor održava redovne kontakte i provodi razvojne aktivnosti sa nizom nevladinih organizacija.⁴ i civilnim društvom u regiji.

Akcioni plan Partnerstva za otvorenu vlast za period 2021. – 2023. godine je usvojen na 57. sjednici VM BiH održanoj 09. 11. 2022. godine uz prihvaćenu korekciju ministra pravde BiH da se ovaj dokument odnosi na period od 2022. do 2024. godine.

Sektor redovno priprema godišnje Izvještaje o provođenju Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa. Uvidom u iste primjećuje se značajan porast broja provedenih i planiranih konsultacija na izradi pravnih propisa i drugih propisa, kao i porast broja objavljenih izvještaja o provedenim konsultacijama.⁵

Od pokretanja web platforme eKonsultacije u kontinuitetu se pruža stručno – savjetodavna podršku svim imenovanim koordinatorima, zamjenicima koordinatora konsultacija i voditeljima konsultacija iz svih institucija BiH koje su registrovane na web platformu eKonsultacije. U skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa, ministarstva i druga tijela VM BiH postupaju prilikom provođenja javnih konsultacija sa zainteresovanom javnošću. Na web platformu eKonsultacije trenutno je registrovano 66 institucija BiH od ukupno 76 budžetskih korisnika. Tokom maja 2022. godine ReSPA i OECD/SIGMA su MP BiH dodijelili nagradu za javnu upravu na Zapadnom Balkanu, za inicijativu web platforma eKonsultacije, sa posebnim priznanjem za transparentnost.

Zaključno sa 31. 12. 2022. godine, na web platformi e-konsultacije, registrovano je ukupno 67 institucija od ukupno 76 budžetskih korisnika i 3157 korisnika po institucijama.

U proteklom izvještajnom periodu, VM BiH je razmotrio i usvojio Izvještaj o provođenju programa „Evropa za gradane“ za 2020. godinu, dok u naredne dvije godine je vođen postupak zaključivanja sporazuma za novi programski ciklus. U skladu sa utvrđenom procedurom pristupanja novog naziva EU programu „Gradanstvo, ravnopravnost, prava i vrijednosti“ 2021. – 2027. godine (Citizens, Equality, Rights and Values – CERV), MP BiH je Evropskoj komisiji - Generalnom direktoratu za pravdu i potrošače (DG Justice) uputilo Pismo namjere za učešće u programu. MP BiH je juna 2022. godine dostavljen načrt Sporazuma o učešću BiH u programu CERV koji je u proceduri zaključivanja.

² U okviru zakonskih ovlasti MP BiH saraduje s nevladim sektorom i osigurava razvoj civilnog društva, stoga Sektor predstavlja kontakt tačku saradnje Savjeta ministara BiH sa nevladim sektorom.

³ Pružena pomoć se odnosi na načne registracije, izmjene i dopune, te procedure za osnivanje.

⁴ Centar za promociju civilnog društva, Transparency International, CCI, Zašto Ne, CPI Fondacija, Mreža mira, CIN, i druge.

⁵ Tako su primjera radi tokom 2018. godine provedene 281 konsultacije, sa 234 objavljena izvještaja, dok je 2022. godine provedeno 521 konsultacija, a institucije su objavile 436 izvještaja.

U planiranom srednjoročnom periodu prioriteti u oblasti podrške pružanju pravne pomoći i razvoju civilnog društva se odnose prije svega na provođenju aktivnosti po Sporazumu o saradnji između VM BiH i nevladinih organizacija u BiH radom podrškom u radu Savjetodavnog tijela na izradi Strategije za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva VM BiH, zaključivanju i provođenju sporazuma za program CERV, koordinaciju i provođenje inicijative „Partnerstvo za otvorenu vlast“ i pružanje administrativno-tehničke podrške radu Savjetodavnog vijeća inicijative „Partnerstvo za otvorenu vlast“, te unapređenju i razvoju instituta javnih konsultacija, praćenje i unapređenje pravnog okvira za konsultacije u izradi pravnih propisa (Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa).

Žalbeno vijeće pri VM BiH

Žalbeni vijeće pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (Žalbeno vijeće) kao samostalna organizaciona jedinica osnovan je Odlukom o formiranju Žalbenog vijeća⁶. Tokom 2018. godine VM BiH donijelo je novu Odluku o formiranju Žalbenog vijeća („Službeni glasnik BiH“, br. 75/18 i 20/19). Nova odluka propisuje da će se obavljanje stručnih, administrativnih i materijalno-finansijskih poslova, kao i drugih neophodnih organizacijskih i tehničkih uslova za rad, osigurati putem MP BiH. Takođe se Odlukom navodi da se sredstva za rad Žalbenog vijeća utvrđuju u budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, na poziciji MP BiH.

Nadležnosti Žalbenog vijeća propisane su u članu 215. Zakona o upravnom postupku BiH⁷ gdje je između ostalog propisano, da o žalbi protiv prvostepenih rješenja organa uprave BiH odlučuje Žalbeno vijeće pri VM BiH. Način rada i odlučivanja preciznije je uređen Odlukom o formiranju, te Poslovnikom o radu Žalbenog vijeća pri VM BiH. Po preuzimanju dužnosti članova ŽV pri VM BiH identifikovan je rizik da zaostali predmeti budu riješeni u kratkom roku, a isto tako i postupi sa novim predmetima. Ovim je utvrđena potreba za redefinisanjem osnivačke Odluke i resistematizacijom.

U srednjoročnom periodu prioritet je pokretanje analiza i utvrđivanje načina samostalnog rada, te pokretanje inicijativa za provođenje identificiranog oblika samostalnosti, kao i jačanje kapaciteta ospozobljavanjem kadra.

⁶ „Službeni glasnik BiH“, broj 73/07.

⁷ „Službeni glasnik BiH“ br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16.

Prioritet 2: Ojačati vladavinu prava, sigurnosti i osnovnih prava

Srednjoročni cilj 2: Unapređenje efikasnosti, odgovornosti, kvalitete i nezavisnosti sektora pravde u BiH u skladu sa nadležnostima, predlaganje propisa o Ustavnom sudu uključujući i rješavanje pitanja statusa međunarodnih sudija (2.1)

Posebni cilj 1.a: Osigurati stabilnu pravosudnu upravu, ojačati pravosudnu saradnju, osigurati pružanje međunarodne pravne pomoći i saradnje, human i zakonit tretman, te efikasnu resocijalizaciju zatvorenika i pritvorenika (2.1.a)

Program 2: Vladavina prava u BiH – sistem pravde (2.1.1)

Pravosude

Izrada zakona, pravosudna uprava i međunarodna pravosudna saradnja

1) Za *izradu zakona* vezanih za rad pravosudnih institucija BiH nadležan je Sektor za pravosudna tijela.

U prethodnom srednjoročnom periodu, u normativno-pravnoj oblasti, ovaj sektor je pažnju usmjerio na izradu Zakona o sudovima BiH, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću (VSTV) BiH, kao i na rad u radnoj grupi za izradu Zakona o krivičnom postupku. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV BiH i Zakon o Pravobranilaštву BiH su upućeni VM BiH. Detaljan pregled realizacije po zakonodavnim aktivnostima u ovoj oblasti je dat u Izvještajima o radu MP BiH za prethodni srednjoročni period.

Tokom 2020. godine usvojeni su: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 77/20), Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o sudskim taksama u postupku pred Sudom BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 77/20), Zakon o dopunama Zakona o prekršajima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 65/20). Tokom 2021. godine usvojen je Zakon o privremenim mjerama o radu pravosudnih i drugih organa BiH za vrijeme stanja prirodne ili druge nesreće („Službeni glasnik BiH“, broj 34/21). Tokom 2022. godine usvojen je Zakon o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku pred Sudom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 40/22).

U planiranom srednjoročnom periodu u ovoj podoblasti pravosudne uprave, prioritet u radu je jačanje vještina državnih službenika za analizom, izradom, praćenjem, samoprocjenom i vrednovanjem (evaluacijom) provođenja politika i propisa, kao i izradom procjena uticaja prijedloga mjera prilikom izrade propisa.

Neizvršavanje preuzetih obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kao i drugih preporuka EU sa formalnih i neformalnih dijaloga između BiH i EU, može dovesti do suspenzije donatorske pomoći, kao značajnog dijela dodatnog izvora finansiranja, čime bi dodatno bile ugrožene planirane reforme.

U skladu sa realizacijom mjera predviđenih ranijom SRSP u BiH i njenim akcionim planom, iskazanim potrebama i izazovima u planiranom srednjoročnom periodu prioriteti u oblasti izrade i provođenja zakona su izrada, upućivanje u proceduru usvajanja Zakona o VSTV BiH, Zakona o sudovima BiH i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tužilaštvu BiH. Odmah uz njih po prioritetu su i Zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom stečenom krivičnim djelom, izmjene i dopune Zakona o krivičnom postupku i izmjene i dopune Krivičnog zakona, te Zakona o izvršnom postupku.

2) Za **pravosudnu upravu** pravosudnih institucija BiH nadležni su: Sektor za pravosudna tijela, Ured za besplatnu pravnu pomoć, Sektor za krivičnu pomoć i edukaciju u krivičnim stvarima pred Sudom BiH i Odjeljenje sudske policije BiH. Visoko sudska i tužilačko vijeće BiH je najvećim dijelom nadležno za pravosudnu upravu pravosudnih institucija BiH, uz djelomičnu nadležnost MP BiH, uključujući i davanje smjernica i praćenje pravnog obrazovanja kako bi se osigurala međuentitetska usklađenost u ovoj oblasti i postupanje u skladu sa standardima. U prethodnom periodu je izrađena Strategija za alternativno rješavanje sporova u BiH, koju je VM BiH uputilo MP BiH. Prioritet je u narednom periodu usvajanje i provođenje spomenutog strateškog dokumenta.

a) Sektor za pravosudna tijela je nadležan za obradu zahtjeva za polaganje pravosudnih ispita. Polaganje pravosudnog ispita pred komisijom koju imenuje ministar pravde BiH, regulirano je Zakonom o polaganju pravosudnog ispita, a MP BiH je zaduženo za provođenje postupka polaganja pravosudnog ispita na nivou BiH. Zakoni i programi polaganja pravosudnih ispita su usaglašeni na svim nivoima u BiH.

b) U prethodnom izvještajnom periodu, donesen je Zakon o pružanju besplatne pravne pomoći koji predstavlja osnovu za rad Ureda za besplatnu pravnu pomoć. Prioritet u narednom periodu je i priprema i usvajanje izmjena i dopuna Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.

c) Za podršku pružanju pravne pomoći pred Sudom BiH nadležan je Sektor za krivičnu pomoć i edukaciju u krivičnim stvarima pred Sudom BiH i Ured za besplatnu pravnu pomoć. Sektor za krivičnu pomoć i edukaciju u krivičnim stvarima pred Sudom BiH daje podršku za pružanje pravne pomoći, radi ostvarenja principa pravičnog sudenja i osiguranja najviših standarda odbrane, kroz podršku braniocima pred Sudom BiH u postupcima za: ratne zločine, organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju. S obzirom na to da je jedna od oblasti podrške, ratni zločini, od interesa za evropske integracije podršku radu pruža Evropska komisija iz sredstava IPA pomoći.

U prethodnom trogodišnjem periodu od 2020. do 2022. godine, održano je ukupno 34 seminara. Lista certifikovanih advokata i branioca ovlaštenih za odbrane u navedenim postupcima je ažurna. Takođe, u srednjoročnom periodu je bilo zaprimljeno ukupno 80 zahtjeva za pravnu podršku pred Sudom BiH.

Saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju se dalje unapređuje oko posredovanja za potrebe odbrana u predmetima ranih zločina pred Sudom BiH.

Tokom istog perioda izdate su tri publikacije „OKO reporter o ratnim zločinima“⁸ koje su namijenjene stručnoj i zainteresovanoj javnosti u ovoj oblasti. Navedene publikacije su dostupne na internet stranici MP BiH i OKO BiH.

U narednom srednjoročnom periodu prioritet za unapređenje podrške pružanja pravne pomoći pred Sudom BiH predstavlja: 1) unapređenje efikasnosti i efektivnosti pružanja podrške u krivičnoj odbrani, 2) unapređenje efikasnosti i efektivnosti za provođenje edukacija u krivičnim stvarima pred Sudom BiH i 3) sistematizacija upražnjenih mesta kako bi se osigurala optimalna efektivnost u radu.

⁸„OKO reporter o ratnim zločinima 2020”, broj 22, „OKO reporter o ratnim zločinima 2021”, broj 23 i „OKO reporter 2022”, broj 24.

d) U poslove pravosudne uprave spadaju i poslovi sudske policije BiH, koji su uspostavljeni u okviru Odjeljenja sudske policije BiH, a čije su nadležnosti propisane Zakonom o sudskej policiji BiH u funkciji pružanja podrške radu pravosudnih institucija BiH.

U prethodnom srednjoročnom periodu od 2020. do 2022. godine Odjeljenje sudske policije BiH je zabilježilo, te realizovalo, zadržalo ili opozvalo ukupno 4024 pismene naredbe Suda i Tužilaštva BiH.

U planiranom srednjoročnom periodu u ovoj podoblasti pravosudne uprave, prioriteti u radu je popuna broja sudske policajaca, unapređenje sistematizacije Odjeljenja sudske policije BiH, sa osvrtom na rodno ravnopravnu zastupljenost.

3) Za saradnju s domaćim i međunarodnim pravosudnim tijelima nadležan je isti Sektor.

Saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju i Međunarodnim krivičnim sudom se odvija u skladu sa zakonima navedenim kod opisa nadležnosti MP BiH. Usklađenost zakonodavstva BiH sa međunarodnim standardima se vrši stalno, pribavlja se mišljenje DEI, ugrađuju se međunarodni standardi, provode se obaveze iz konvencija i drugih međunarodnih akata. Medunarodna pravosudna saradnja nastavlja raditi na unapređenju ispunjavanja vlastitog mandata, a nema zabilježenih značajnijih izazova u svom radu.

Izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Suda BiH

1) Za upravljanje sistemom za izvršenje krivičnih sankcija u BiH nadležan je Sektor za izvršenje krivičnih sankcija i rad krivične ustanove (SIKS).

BiH je u potpunosti uskladila standarde i propise u oblasti izvršenja krivičnih sankcija sa međunarodnim standardima. U sklopu funkcije nadzora oblasti sačinjavaju se polugodišnji i godišnji izvještaji koji su pregled statističkih podataka sa prijedlozima za unapređenje, a koji se podnose ministru pravde BiH. Obuka zavodskog kadra se vrši u suradnji sa Vijećem Evrope u BiH.

Državni zatvor je stavljen u funkciju augusta 2020. godine i u međuvremenu je izvršena integracija Pritvorske jedinice u njegov sastav i prijem zatvorenika iz entitetskih zavoda prema prethodno sačinjenom planu ministarstva pravde BiH. Uporedno vođen je i okončan postupak prijem kadra u Državni zatvor. U 2021. godini MP BiH je u saradnji sa Zavodom pripremilo i donijelo odgovarajuće podzakonske akte, obavilo planirane inspekcijske nadzore i savjetodavne posjete.

Alternativne krivične sankcije se provode u skladu sa planom, a izdvajamo rad za opće dobro na slobodi kao najuspješnije. Uslovni otpust u potpunosti je unaprijeđen i usklađen sa evropskim zatvorskim pravilima i međunarodnim standardima. Postupak pomilovanja regulisan je Zakonom o pomilovanju, a koji je izraden u skladu sa najnovijim međunarodnim standardima.

U planiranom srednjoročnom periodu razvojni prioriteti u oblasti unapređenja primjene alternativnih krivičnih sankcija u BiH su provođenje analize za uvođenje instituta probacije u BiH, koordinacija i zagovaranje korištenja alternativnih krivičnih sankcija u BiH.

Kada je u pitanju praćenje primjene međunarodnih standarda, BiH je analizirala i integrisala preporuke Vijeća Evrope u prijedlog izmjena i dopuna ZIKS-a BiH. Shodno tome i potrebi vrši se uskladivanje podzakonskih akata, a plan je provesti sistematsku analizu i strateški pristup upravljanju sistemom izvršenja krivičnih sankcija u BiH.

Međunarodna i međuentitetska pravna pomoć i saradnja

1) Za izradu zakona vezanih za međunarodnu pravnu pomoć i saradnju (MPP) nadležan je Sektor za medunarodnu i međuentitetsku pravnu pomoć i saradnju.

Medunarodna i međuentitetska pravna pomoć i saradnja su regulisani Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i Zakonom o pravnoj pomoći i službenoj saradnji u krivičnim stvarima između Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, dok se pravna pomoć u građanskim stvarima pruža u skladu sa preuzetim zakonom bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

U planiranom srednjoročnom periodu razvojni prioriteti u oblasti međunarodne i međuentitetske pravne pomoći i saradnje predstavlja unapređenje pravnog okvira za međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima analizom, izradom i usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, osiguranjem inicijativa saradnje sa sudovima i tužilaštva, kao i kampanjama podizanja svjesnosti tj. informisanja relevantne i šire javnosti o pravnom okviru i njegovoj pravilnoj primjeni kroz sistem edukacija.

2) Za pružanje MPP, uključujući i ekstradiciju zadužen je isti Sektor.

U prethodnom periodu, tokom 2020., 2021. i 2022. godine, u radu je bilo 19 496 predmeta međunarodne pravne pomoći⁹. Ukupan broj predmeta u krivičnoj oblasti je 10 577. Od ovog broja, 411 predmeta se odnosi na postupanje po predmetima u postupku ekstradicije, a 206 na predmete transfera osuđenih lica. U istom periodu tzv. „mala“ međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima je pružena u 8 708 predmeta. Tokom istog perioda broj predmeta MPP u građanskim stvarima je bio 8 739. Izvršeno je 230 postupaka alimentacije iz inostranstva, a postupano je i u 55 predmeta po Konvenciji o međunarodnopravnim aspektima otmice djece. U MPP u građanskim stvarima vršen je i veliki broj nadovjera, davana su mišljenja, te pružana tzv. „mala“ međunarodna pomoć u građanskim stvarima, koja čini 5 942 predmeta.

U planiranom srednjoročnom periodu razvojni prioriteti u oblasti pružanje MPP se odnose na unapređenje saradnje sa relevantnim institucijama u procesu pružanja MPP-a i osposobljavanje za efikasnije i efektivnije vođenje postupka pružanja međunarodne pravne pomoći, a ističu se analitičke vještine praćenja, zavodenja i interpretacije podataka iz predmetne oblasti.

3) Za ratificiranje konvencija, uskladivanje zakonodavstva i zaključivanje ugovora iz oblasti MPP nadležan je isti Sektor. MP BiH je pokrenulo i još nekoliko inicijativa za zaključivanje ugovora iz nadležnosti drugih sektora. U narednom periodu planirano je zaključivanje sporazuma za program EU „Pravosude“ i zaključivanje Ugovora o pristupanju BiH EUROJUST-u, dok je u međuvremenu zaključen sporazum o pristupanju EU programu „Građanstvo, ravnopravnost, prava i vrijednosti 2021. – 2027. godine (CERV)“, a u postupku je i priključivanje UN konvenciji.

⁹ Broj predmeta je zbir dostupnih podataka kroz Izveštaje o radu MP BiH za 2020. i 2021. godine.

MP BiH je nadležno za osiguranje da zakonodavstvo BiH i njegovo provođenje na svim nivoima bude u skladu sa obavezama BiH koje proizlaze iz međunarodnih ugovora. MP BiH, takođe, dužno je izvršavati obaveze koje proizlaze iz konvencija čiji je potpisnik BiH. Obaveze iz konvencija su uvrštene u Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i prijedlog Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima.

MP BiH vodi nekoliko inicijativa i priprema bilateralne ugovora u ovoj oblasti, prvenstveno sa državama iz regije. Međutim, na slabe rezultate prethodnog perioda u ovoj oblasti posebno je uticala pandemija i ograničila provođenje većinu aktivnosti, pa se tokom srednjoročnog perioda radilo na pripremi pregovora za ukupno osam međunarodnih ugovora, konvencija i sporazuma. U 2024. godini je planirano zaključenje Ugovora između Republike Indije i Bosne i Hercegovine.

U planiranom srednjoročnom periodu razvojni prioriteti u ovoj oblasti je vršenje analize stanja i potreba, te iniciranje zaključivanja prioritetiziranih bilateralnih ugovora.

4) Za *međuentitetsku pravnu pomoć* nadležan je isti Sektor. Zahtjevi za međuentitetsku pravnu pomoć vrše se u saradnji sa entitetskim ministarstvima pravde i Pravosudnom komisijom Brčko distrikta BiH (PK BD), koji ih proslijeduju sudu. Analizom stanja u ovoj oblasti nisu utvrđena značajna odstupanja, te će se prioriteti usmjeriti na unapređenje vlastitih i kapaciteta partnera na razvoju međuentitetske pravne pomoći, i zagovaranje uspostavljanja i ospozobljavanja nadležnih partnerskih institucija.

Dobro upravljanje, razvoj politika i koordinacija u sektoru pravde u BiH

1) Za *dobro upravljanje, razvoj politika i koordinaciju u sektoru pravde u BiH* nadležna je Ured sekretara MP BiH i Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i evropske integracije (SSPKPEI).

SSPKPEI je u sklopu svog mandata vršio aktivnosti koordinacije izrade i praćenja sektorske strategije pravde.

Ured sekretara MP BiH i SSPKPEI su podrška radu Odbora za stabilizaciju i pridruživanje iz vlastite nadležnosti, Pododbora za pravdu, slobode i medije, te Radnih grupa za evropske integracije (Poglavlje 4, 6, 23 i 24).

U narednom srednjoročnom periodu prioriteti se odnose na osiguranju podrške radu i koordinaciji organa za izradu i provođenje sektorskih strategija, kao i praćenju i ocjeni provođenja SRSP u BiH i strateških dokumenata, te dalji razvoj međuinsticucionalne saradnje po pitanju planiranja, koordinacije pomoći i EU integracija u sektoru pravde u BiH.

2) Za *jačanje kapaciteta za izradu analiza i politika u sektoru pravde u BiH* nadležan je SSPKPEI.

SSPKPEI je tokom 2020. godine bio inicijator izrade nove SRSP za period od 2021. do 2027. godine, te pružao podršku razvoju kapaciteta za izradu analiza i osiguranje saradnje sa organizacijama civilnog društva kroz Memorandum o saradnji pri tome dajući mentorskiju podršku radu organa za praćenje i ocjenu provođenja SRSP u BiH. Izrada analiza i politika u sektoru pravde je slabost institucija zbog čega su planirane reformske aktivnosti u okviru SRSP-a u BiH.

U planiranom srednjoročnom periodu razvojni prioriteti u ovoj oblasti su finalizacija i usvajanje SRSP u BiH i Akcionog plana, kao i Finansijskog plana, te provođenje aktivnosti izgradnje kapaciteta i promocije izrade analiza i politika u sektoru pravde u BiH.

3) Za donatorsku koordinaciju u sektoru pravde u BiH nadležan je SSPKPEI.

SSPKPEI je u prethodnom srednjoročnom periodu pažnju usmjerio na izradu i praćenje provođenja programa donatorske pomoći MP BiH, izradu godišnjih izvještaja o učinkovitosti donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH i provođenju projekata u sektoru pravde u BiH i MP BiH, kao i na redovno održavanje baze podataka kontakata donatora, donatorskih projekata i mape pokrivenosti strateških programa iz SRSP u BiH sa donatorskom pomoći. Izazov je uspostava i vodenje procesa upravljanja donatorskom pomoći bez važećeg strateškog okvira u sektoru pravde u BiH, te pri tome odgovarajućeg oblikovanja funkcije koordinacije pomoći koja se vršila preko procesa programiranja podrške iz EU sredstava pomoći u funkciji provođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u oblasti pravde.

U planiranom srednjoročnom periodu razvojni prioriteti za donatorsku koordinaciju u sektoru pravde u BiH su unapređenje koordinacije donatorske pomoći sektora pravde u BiH i komunikacije u sektoru na određivanju prioriteta finansiranja, pripremanju i provođenju donatorskih projekata razvojem kapaciteta, te dalji razvoj sistema upravljanja donatorskom pomoći i razvojem sektorskog pristupa u koordinaciji donatorske pomoći što je definisano SRSP u BiH reformskom oblasti Koordinacija, dobro rukovođen i odgovoran sektor.